

Bài 26: Phong trào kháng Pháp trong những năm cuối thế kỉ XIX

Câu 1: Ai là người đứng đầu phe chủ chiến trong triều đình Huế?

- A. Phan Thanh Giản
- B. Vua Hàm Nghi
- C. Tôn Thất Thuyết
- D. Nguyễn Văn Tường

Lời giải

Mặc dù triều đình Huế đã đầu hàng nhưng phe chủ chiến trong triều đình đứng đầu là Tôn Thất Thuyết vẫn nuôi hy vọng khôi phục chủ quyền khi có thời cơ đến.

Đáp án cần chọn là: C

Câu 2: Đêm mùng 4 rạng sáng 5-7-1885, ở Huế đã diễn ra sự kiện lịch sử gì quan trọng?

- A. Vua Hàm Nghi xuống chiếu Cần Vương
- B. Cuộc phản công ở kinh thành Huế của phe chủ chiến
- C. Thực dân Pháp tấn công kinh thành Huế
- D. Ứng Lịch lên ngôi vua, lấy hiệu là Hàm Nghi

Lời giải

Sau khi biết được âm mưu muốn tiêu diệt phe chủ chiến của thực dân Pháp, đêm mùng 4 rạng sáng ngày 5-7-1885, Tôn Thất Thuyết và lực lượng chủ chiến bất ngờ mở cuộc phản công ở kinh thành Huế tấn công quân Pháp ở tòa Khâm sứ và đồn Mang Cá.

Đáp án cần chọn là: B

Câu 3: Sau thất bại của cuộc phản công ở kinh thành Huế, Tôn Thất Thuyết đã có chủ trương gì?

- A. Đưa vua Hàm Nghi ra sơn phòng Tân Sở (Quảng Trị) tiếp tục đấu tranh
- B. Tiếp tục xây dựng hệ thống sơn phòng
- C. Bổ sung lực lượng quân sự

D. Đưa vua Hàm Nghi đến sơn phòng Âu Sơn (Hà Tĩnh)

Lời giải

Sau cuộc phản công quân Pháp của phái chủ chiến thất bại, Tôn Thất Thuyết đã đưa vua Hàm Nghi và Tam cung rời khỏi hoàng thành đến sơn phòng Tân Sở (Quảng Trị). Tại đây, nhân danh vua Hàm Nghi, Tôn Thất Thuyết đã xuống chiếu Cần Vương, kêu gọi các văn thân và nhân dân đứng lên giúp vua cứu nước

Đáp án cần chọn là: A

Câu 4: Cuộc khởi nghĩa Hương Khê (1885-1896) do ai lãnh đạo?

- A. Cao Điền và Tống Duy Tân
- B. Tống Duy Tân và Cao Thắng
- C. Phan Đình Phùng và Hoàng Hoa Thám
- D. Phan Đình Phùng và Cao Thắng

Lời giải

Lãnh tụ của cuộc khởi nghĩa Hương Khê là Phan Đình Phùng và Cao Thắng

Đáp án cần chọn là: D

Câu 5: Đây là nhiệm vụ chủ yếu của nghĩa quân Hương Khê trong giai đoạn 1885-1888?

- A. Tập trung lực lượng đánh thực dân Pháp
- B. Chuẩn bị lực lượng, xây dựng cơ sở chiến đấu
- C. Xây dựng hệ thống chiến lũy để chiến đấu
- D. Chặn đánh các đoàn xe vận tải của thực dân Pháp

Lời giải

Từ năm 1885 đến năm 1888, nhiệm vụ chủ yếu của nghĩa quân Hương Khê là tập trung thực hiện nhiệm vụ chuẩn bị lực lượng, xây dựng cơ sở chiến đấu của nghĩa quân. Được Phan Đình Phùng giao nhiệm vụ, Cao Thắng đã tích cực chiêu tập binh sĩ, trang bị, huấn luyện và xây dựng căn cứ thuộc vùng rừng núi Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình. Đặc biệt ông đã chế tạo thành công súng trường theo mẫu của Pháp.

Đáp án cần chọn là: B

Câu 6: Phong trào Cần vương chấm dứt với sự thất bại của cuộc khởi nghĩa nào?

- A. Khởi nghĩa Bãi Sậy.
- B. Khởi nghĩa Ba Đình.
- C. Khởi nghĩa Hương Khê.
- D. Khởi nghĩa Hùng Lĩnh.

Lời giải

Hương Khê là cuộc khởi nghĩa tiêu biểu nhất, kéo dài lâu nhất trong phong trào Cần Vương. Sự thất bại của cuộc khởi nghĩa Hương Khê đã đánh dấu sự chấm dứt của phong trào Cần Vương

Đáp án cần chọn là: C

Câu 7: Mục đích chính của Tôn Thất Thuyết khi thay vua Hàm Nghi ra chiếu Cần Vương là gì?

- A. Tố cáo tính bất hợp pháp của triều đình Đồng Khánh
- B. Kêu gọi văn thân và nhân dân đứng lên giúp vua cứu nước
- C. Tố cáo tội ác của thực dân Pháp
- D. Khẳng định nền độc lập của Việt Nam

Lời giải

Ngày 13-7-1885, Tôn Thất Thuyết nhân danh vua Hàm Nghi ra Chiếu Cần Vương kêu gọi văn thân và nhân dân đứng lên giúp vua cứu nước.

Đáp án cần chọn là: B

Câu 8: Đặc điểm nổi bật của phong trào Cần Vương trong giai đoạn 1885-1888 là

- A. diễn ra trên khắp cả nước, đặt dưới dự chỉ huy của triều đình kháng chiến
- B. quy tụ thành những cuộc khởi nghĩa lớn, có trình độ tổ chức cao
- C. vắng bóng vai trò của triều đình, chỉ xuất hiện vai trò của văn thân, sĩ phu

D. diễn ra lẻ tẻ, thiếu sự thống nhất

Lời giải

Phong trào Cần Vương diễn ra qua 2 giai đoạn với đặc điểm cơ bản sau:

- Giai đoạn 1885-1888: phong trào diễn ra sôi nổi trên khắp cả nước, nhất là ở Bắc Kỳ và Trung Kỳ. Thời kì này phong trào vẫn còn đặt dưới sự lãnh đạo thống nhất của 1 triều đình phong kiến đứng đầu là vua Hàm Nghi và Tôn Thất Thuyết

- Giai đoạn 1888-1896: vua Hàm Nghi bị bắt (11-1888) nhưng phong trào vẫn được duy trì và dần quy tụ thành những cuộc khởi nghĩa lớn, có quy mô và trình độ tổ chức cao hơn trong giai đoạn 1888-1896

Đáp án cần chọn là: A

Câu 9: Nhân tố nào là chất xúc tác thổi bùng lên một phong trào yêu nước rộng lớn cuối thế kỉ XIX?

- A. Tác động của cuộc khai thác thuộc địa
- B. Mâu thuẫn trong nội bộ triều đình Huế
- C. Sự ra đời của chiếu Cần Vương
- D. Mâu thuẫn dân tộc phát triển gay gắt

Lời giải

Kể từ khi thực dân Pháp xâm lược Việt Nam, mâu thuẫn giữa toàn thể nhân dân Việt Nam với Pháp và tay sai đã xuất hiện và phát triển gay gắt. Các phong trào đấu tranh chống Pháp liên tiếp diễn ra. Mặc dù triều đình đã đầu hàng nhưng nhân dân vẫn kháng chiến nhưng ở mức độ lẻ tẻ, quy mô địa phương. Chiến Cần Vương ban ra chính là chất xúc tác để các văn thân, sĩ phu và nhân dân cả nước đứng lên đấu tranh tạo thành một phong trào yêu nước rộng lớn cuối thế kỉ XIX

Đáp án cần chọn là: C

Câu 10: Đâu không phải luận điểm chứng minh khởi nghĩa Hương Khê (1885 – 1896) là cuộc khởi nghĩa tiêu biểu nhất trong phong trào Cần Vương?

- A. Thời gian diễn ra dài nhất
- B. Địa bàn hoạt động rộng lớn nhất

- C. Trình độ tổ chức tiến bộ nhất
- D. Lãnh đạo tiên tiến nhất

Lời giải

Khởi nghĩa Hương Khê là cuộc khởi nghĩa tiêu biểu nhất trong phong trào Cần Vương vì:

- Thời gian diễn ra dài nhất trong 10 năm (1885-1895)
- Địa bàn hoạt động rộng lớn: khắp 4 tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình
- Trình độ tổ chức tiến bộ nhất
- + Có hẳn 1 giai đoạn 3 năm chuẩn bị lực lượng
- + Nghĩa quân được chia thành 15 thứ quân. Mỗi thứ quân có từ 100 đến 500 người, phân bố trên địa bàn 4 tỉnh. Họ được trang bị súng trường theo kiểu Pháp tự chế tạo...

Đáp án D: lãnh đạo khởi nghĩa Hương Khê cũng giống như các cuộc khởi nghĩa khác trong phong trào Cần Vương đều là các văn thân, sĩ phu yêu nước

Đáp án cần chọn là: D

Câu 11: Những hoạt động của phái chủ chiến trong triều đình Huế nhằm mục tiêu gì?

- A. Đưa Ưng Lịch lên ngôi vua
- B. Giành lại chủ quyền từ tay Pháp khi có điều kiện
- C. Thiết lập một triều đại mới tiến bộ
- D. Đưa Tôn Thất Thuyết lên ngôi

Lời giải

Sau hiệp ước 1883 và 1884, phe chủ chiến vẫn nuôi hy vọng giành lại chủ quyền từ tay Pháp nên vẫn bí mật tổ chức, xây dựng lực lượng, loại bỏ những người có tư tưởng thân Pháp

Đáp án cần chọn là: B

Câu 12: Đâu không phải là lý do khiến Nam Kỳ lại vắng bóng các cuộc khởi nghĩa trong phong trào Cần Vương?

- A. Do nhân dân Nam Kỳ không có tinh thần đấu tranh

- B. Do người Pháp đã bình định được Nam Kỳ từ rất sớm
- C. Do nhân dân Nam Kỳ không chịu ảnh hưởng nặng của tư tưởng trung quân ái quốc
- D. Tính cố kết cộng đồng ở Nam Kỳ không cao như những khu vực còn lại

Lời giải

Sở dĩ Nam Kỳ lại vắng bóng các cuộc khởi nghĩa lớn trong phong trào Cần Vương là do:

- Đất Nam Kỳ từ năm 1862 đã bị người Pháp chiếm đóng, bình định.
- Người dân Nam Kỳ ít chịu ảnh hưởng của tư tưởng trung quân ái quốc
- Dân Nam Kỳ chủ yếu là dân di cư, điều kiện sinh sống tương đối thuận lợi nên tính cố kết cộng đồng làng xã thấp hơn so với Bắc và Trung Kỳ

Đáp án cần chọn là: A

Câu 13: Sự thất bại của phong trào Cần Vương (1885-1896) đã chứng tỏ điều gì?

- A. văn thân, sĩ phu xác định không đúng đối tượng đấu tranh.
- B. độc lập dân tộc không gắn liền với chế độ phong kiến.
- C. thực dân Pháp đã cơ bản hoàn thành quá trình xâm lược.
- D. văn thân, sĩ phu xác định không đúng nhiệm vụ đấu tranh.

Lời giải

Phong trào Cần Vương là phong trào theo khuynh hướng cứu nước phong kiến, mục tiêu đấu tranh của phong trào này là đánh Pháp giành lại độc lập, xây dựng chế độ phong kiến với vua hiền tôi giỏi. Tuy nhiên sự thất bại của phong trào Cần Vương cũng đồng nghĩa với sự thất bại của khuynh hướng cứu nước phong kiến - Độc lập dân tộc không gắn liền với chế độ phong kiến.

Đáp án cần chọn là: B

Câu 14: Đây là nguyên nhân chủ yếu nhất dẫn đến thất bại của phong trào Cần Vương?

- A. Triều đình đã đầu hàng thực dân Pháp
- B. Do nhân dân không ủng hộ triều đình kháng chiến
- C. Thiếu đường lối lãnh đạo đúng đắn và sự chỉ huy thống nhất

D. Thực dân Pháp mạnh và đã củng cố được nền thống trị ở Việt Nam

Lời giải

Nguyên nhân chủ yếu nhất dẫn đến sự thất bại của phong trào Cần Vương là do thiếu đường lối và sự chỉ huy thống nhất. Do đó phong trào dù diễn ra mạnh mẽ nhưng lại không có sự đoàn kết thành một phong trào lớn, thống nhất trong cả nước nhất là từ sau khi vua Hàm Nghi bị bắt. Đây cũng là minh chứng cho sự khủng hoảng về đường lối và giai cấp lãnh đạo cuối thế kỉ XIX.

Đáp án cần chọn là: C

Câu 15: Phong trào Cần Vương cuối thế kỉ XIX mang bản chất là

- A. phong trào yêu nước đứng trên lập trường phong kiến
- B. phong trào yêu nước theo khuynh hướng dân chủ tư sản
- C. phong trào yêu nước theo khuynh hướng vô sản
- D. phong trào yêu nước của các tầng lớp nông dân

Lời giải

Xét tính chất của phong trào Cần Vương dựa trên các tiêu chí sau:

- Nguyên nhân bùng nổ: nguyên nhân sâu xa dẫn tới sự bùng nổ của phong trào Cần Vương là do mâu thuẫn giữa toàn thể dân tộc Việt Nam với thực dân Pháp, tay sai phát triển gay gắt
- Mục tiêu: hướng tới xây dựng một nhà nước phong kiến với vua hiền tôi giỏi
- Lãnh đạo: trong giai đoạn thứ nhất, phong trào đặt dưới sự lãnh đạo của vua Hàm Nghi và Tôn Thất Thuyết. Tuy nhiên sau khi vua Hàm Nghi bị bắt, phong trào không những không bị dập tắt mà còn phát triển, quy tụ lại thành các cuộc khởi nghĩa lớn, trình độ tổ chức cao. Như vậy Cần Vương chỉ là cái cớ, ngọn cò để tập hợp lực lượng đấu tranh
- Lực lượng tham gia: các văn thân, sĩ phu phong kiến và đông đảo quần chúng nhân dân.

=> Phong trào Cần Vương là một phong trào yêu nước đứng trên lập trường phong kiến.

Đáp án cần chọn là: A

Câu 16: Sự thất bại của phong trào Cần Vương đã đặt ra yêu cầu cấp thiết gì đối với cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam?

- A. Phải có giai cấp tiên tiến lãnh đạo với đường lối đấu tranh phù hợp
- B. Huy động kháng chiến của toàn dân để giành độc lập
- C. Phải liên kết các phong trào đấu tranh thành một khối thống nhất
- D. Phải tăng cường sức mạnh quân sự để có thể đương đầu với Pháp

Lời giải

Xuất phát từ nguyên nhân thất bại của phong trào Cần Vương là:

- Các cuộc khởi nghĩa diễn ra lẻ tẻ, tự phát
- Thiếu sự lãnh đạo và đường lối cách mạng đúng đắn
- Phương tiện, vũ khí còn thô sơ, lạc hậu
- Hạn chế của ý thức hệ phong kiến, Khẩu hiệu Cần Vương- Giúp vua cứu nước, khôi phục lại vương triều phong kiến, chỉ đáp ứng được một phần nhỏ lợi ích trước mắt của giai cấp phong kiến, về thực chất không đáp ứng được một cách triệt để yêu cầu khách quan của sự phát triển xã hội và nguyện vọng của nhân dân là xóa bỏ giai cấp phong kiến, chống thực dân Pháp giành độc lập dân tộc.

Trong đó, nguyên nhân quan trọng nhất là chưa có giai cấp tiên tiến lãnh đạo với đường lối cách mạng đúng đắn. Điều này cho thấy xã hội Việt Nam đang lâm vào tình trạng khủng hoảng sâu sắc về đường lối và giai cấp lãnh đạo

=> Yêu cầu cấp thiết đối với cuộc đấu tranh của giải phóng dân tộc của nhân dân ta là cần có giai cấp tiên tiến lãnh đạo với đường lối đấu tranh phù hợp.

Đáp án cần chọn là: A